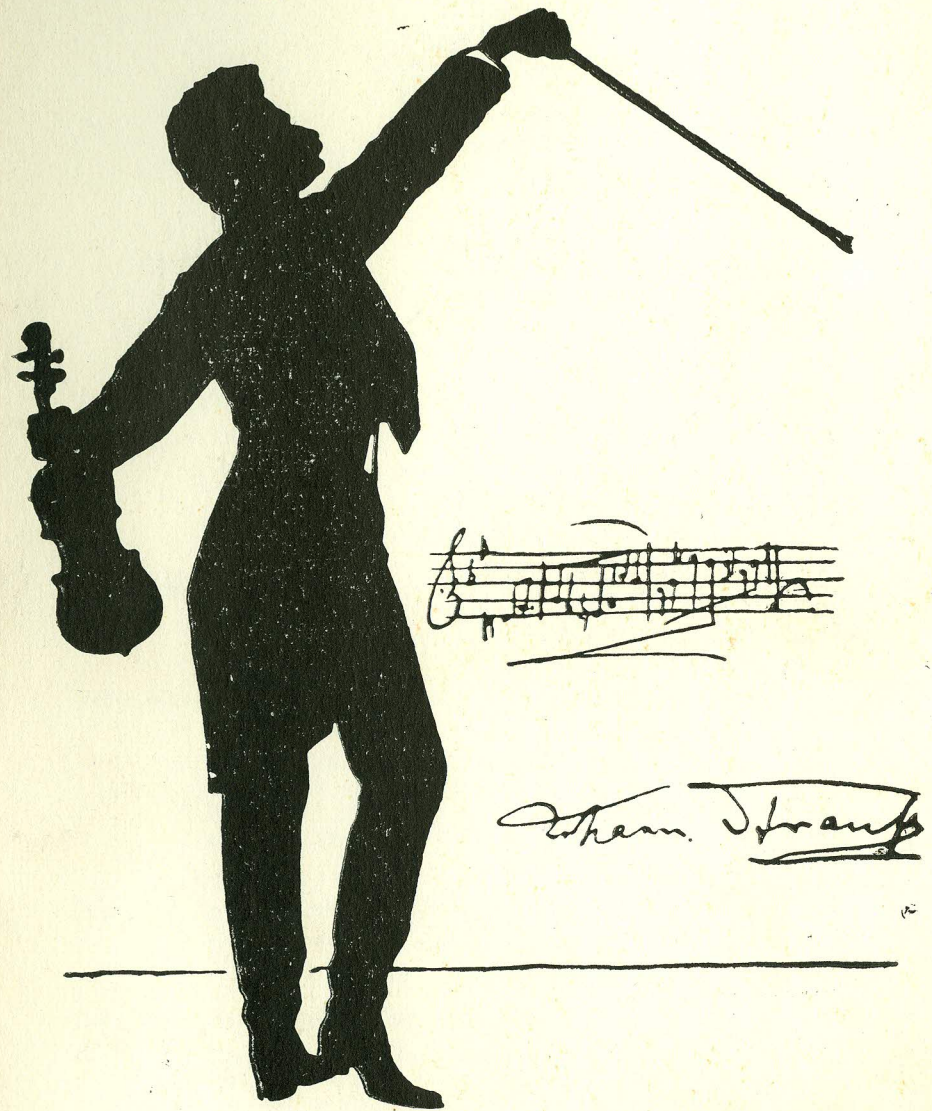

Hind 20 kop.

Trükikoda „Ühiselu“, Tallinn, Fell, 2118. XII 1976. Tiraaž 2000.

ELURÕÕM

KONTSERTETENDUS JOHANN STRAUSSI MUUSIKAGA
AASTAVAHEKUSEKS 1976/1977

I osa

Valss «Elurõõm»

Orkester

Valss «Ilusal sinisel Doonaul»

Balletirühm ja koor.

Solistid: TAMARA BUROVA ja

Eesti NSV teeneline kunstnik JÜRI LASS või

✓ NATALIA LUKASEVITŠ ja JEVGENI NEFF ✓

Ballettmeister — ANTON BOME

Barinkay laul operetist «Mustlasparun»

VÄINO PUURA ja koor

Tertsett operetist «Mustlasparun»

Eesti NSV teeneline kunstnik LIIDIA PANOVA,

MAARJA HAAMER ja KALJU KARASK

Polka-masurka «Fatamorgaana»

SAIMA KRANIG või LUDMILLA LEPIKU,
PEETER KARELL ja JEVGENI NEFF või
MÄRT KALBUS ja ALEKSANDER KIKINOV
Ballettmeister — ANTON BOME

Valss J. Straussi muusikale loodud operetist «Fanny Elssler»

Eesti NSV teeneline kunstnik ANU KAAL

Polka «Lõbureisiring»

Orkester

Laul operetist «Lõbus sõda»

Eesti NSV teeneline kunstnik VOLDEMAR KUSLAP

Valss opereti «Nahkhiir» teemadel

Eesti NSV rahvakunstnik TIJU RANDVIIR
Koreograafia: KASJAN GOLEIZOVSKI

Valss «Roosid lõunast»

RAM-i poistekoor (koormeister Venno Laul)
Solist — Eesti NSV teeneline kunstnik HELGI SALLO

Valss «Viini veri»

RAM-i poistekoor

II osa

Avamäng operetile «Õo Veneetsias»

Orkester

Valss «Kunstniku elu»

Eesti NSV rahvakunstnik MARGARITA VOITES ja
ballettiartistid

Serenaad ja kvartett operetist «Õo Veneetsias»

Eesti NSV teeneline kunstnik LIIDIA PANOVA,
MAARJA HAAMER, JELENA SOLOVJOVA,
KALJU KARASK, ARVO LAID ja
VELLO VIISIMAA

«Suudluste valss»

Ballettirühm

Laul operetist «Casanova»

MARE JÕGEVA või SIRJE PUURA ja
koori naisansambel

Stseen ja laul operetist «1001 ööd»

Eesti NSV rahvakunstnik HENDRIK KRUMM,
ARVO LAID, TIIT TRALLA ja koor

Duett operetist «1001 ööd»

Eesti NSV teeneline kunstnik ANU KAAL ja
Eesti NSV rahvakunstnik HENDRIK KRUMM

«Bandiitide galopp»

Eesti NSV teeneline kunstitegelane SULEV NÕMMIK
ja ballettirühm

Finaal operetist «Nahkhiir»

Solistid, koor ja ballettirühm

*

Intermeediumides —
Eesti NSV rahvakunstnik
ENDEL PÄRN

* * *

Dirigent:
Eesti NSV teeneline kunstitegelane
ERI KLAS

Lavastaja:
ARNE MIKK

Kunstnik:
Eesti NSV teeneline kunstitegelane
ELDOR RENTER

Dekoratsioonid maalinud:
FRITZ MATT

Koormeistrid:
Eesti NSV teeneline kunstitegelane
UNO JÄRVELA
ja ANNE DORBEK

Kontsertmeister:
ÜLLA OTTO

Orkestri kontsertmeister:
MATI UFFERT

Liikumisjuht:
ANTON BOME

Etenduse juht:
JÜRI KRUS

*

Taolu ja mängu leht.

Ruutiri Eesti muusika edendamiseks.

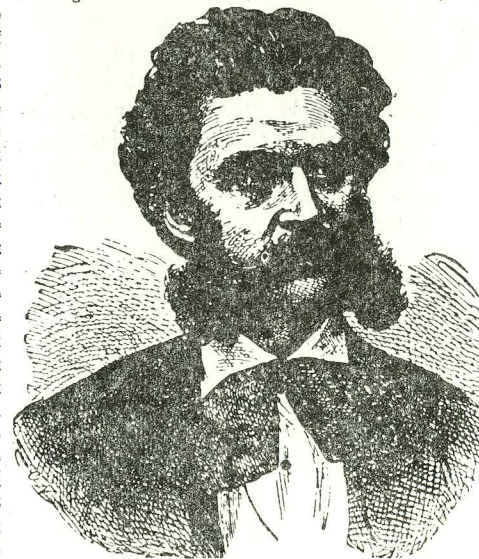
Mahtutaw toimetaja ja wäljaandja Dr. A. A. Hermann.

Almub kuus korda.	⌘	Tellimisi wõtab
Sind aastaks fakturaatunniga 1 rubla. voolas aast-	1	iga raamatufuuplus ja muusikaedendaja wastu.
tas 60 kop. — Ne ära tulla aastaks 80 kop.,	1	Toimetuse aadress tellimise, raha- ja muudele
voolas aastaks 50 kop.	⌘	kirjadele: „Dr. A. A. Hermann, Tartus.“

Johann Strauss.

Kes ei kuuleks üzna röömuga wahete wahel mõnda lustilikku tantjutükki! Wis-
tisti on jeda igauhest õigusega ütelda. Lustilik tantjutukk on muude tõsjiste ilmalikkude
ja waimulikkude laulude ja mängude seas jedsama, mis komppwekk leiwa ja liha kõhta
on. Nagu komppwekk juud magujaks tõdistsab, niijamati tõdistsab tantjutükk kõrwu;
komppwekk ei taida kõhtu, aga on nagu wahetoiduks, nõnda on ka tantjutükk teiste tõ-
sjiste tükide seas. Ta ei taida waimu kõrgete ega kurwade mõtetega ega toida teda
ruumaks, waid tõdistsab ja fergitab. Kui teije tähenduse wõtame, siis on tantjutükk
naljaga mõrielda. Nagu tona nali kõne seas kõnet tõdistsab ja igawuise eest hoiab,
nõnda tõdistsab

tona tantjutükk
kõne tantjutükk
tõhje muujitat.
En inimesi, kes
magujaid rooga-
jid ega kompp-
wekki jugugi ei
jalli ega soo, ei
ka nalja mõista
ega lannata; niij-
amati on ka
inimesi ja ijeä-
ranis muujita-
tundjaid, kes ju-
gugi tantjutükki
ei wõi ega taha
kuulda. Nad ei
tee aga õigesti.
Nagu fergel toi-
dul ruumala kõr-
wal ja naljal
tõe seas õigus
on olla, nii on
jeda ka tantju-
tükkil tõsjijema
muusika seas.

Johann Strauss.

Maailmatuulus komponist, sünd. wiinat. 25. 1825.

Kuus tantju-
ütkidest kõnel-
dajse, jääb ei
wõi ka Johann
Straussi nimi
nimetamata jää-
da, sest tema on
üks müüdie aja
kõige õjimestest
tantjutükkide
loojatest. Ime
küll ka see ei
ole, kui ta jels-
leks on jaanud:
Tuba tema ija,
telle nimi niij-
amati Johann
Strauss, oli kuus-
tus tantjutükkide
meister ja käis
eneje ajutatud
mängufooriga
mõdda juuri lin-
nastid Europas
igal pool tütust
leides ja lusti.

tehes. Tema leidmis poeg, kes pärast isast veel kuuljamaks jäi, aastal 1825 wii-
nakuu 25. päeval Wieni linnas.

Poeg jäi isa kõrge hästi tublid õpetust ja mängis ühes teiste wendadega isa
mängukooris ühes. Ta hakkas peagi oma kunsti tantjututkide loomises katsuma ja
on jelles toos nii laulele jõudnud, et teda praegu „walekside kuningaks“ hüütakse, eht
ta kuul mitte üksi waleksijid ei ole komponerinud, waid on ka palju polkajid, galop-
püüid, quadrilleid ja muid tantjufid loonud.

Kui tema isa oli aastal 1866 ära jurnud, siis wõttis tema kuuljaks saanud
mängukoori juhataje enese kätte ja tegi teda veel kuuljamaks. Ta käis oma mangu-
kooriga mitu korda Peterburis, Londonis, Pariisis, Berliinis ning Amerikas Bostonis
igal pool juure waimuastujega ja rõõmuga teretatud. Peterburis on ta jelle lehe toi-
metaja teda näinud ja tema mängukoori mängimist kuulnud, mis väga ilus ja puhas
on. Niidugi teada ei mängi ta mitte üksnes lustilisi tantjututka, waid annab neid
kõigeft nagu lõbutolaks teiste tööjate muusikatutkide wahel kuulda.

Waherajal oli ta kimmelond aastaid oma mängukoori juhatajelt lahti loonud,
mis niid tema wennad Joseph ja pärast Eduard oma kätte wõtsiwad, aga wimajel
ajal on ta jälle ise mängukoori juhtimas. Alles mullu aasta algul käis ta Peter-
buris ja pani jälle oma kauni muusika mõjul päälinnalaste südamed ilutjema.

Isäranis uuemal ajal on ta palju lauleldusi (ooperid) loonud, milles enamasti
õdigis niijama terget muusikat on leida, nagu tema tantjututkideõgi. Need lauleldu-
sed on kõigil pool maailmas teatrites mängitud ja kuuljatele natja ja rõõmu teinud.

Johann Strauss on veel praegu prikses terwises ja loob oma lugujid uhte
puhtu edasi.

1887.

*Imeline võlur! Tema teosed, mida ta ise dirigeeris, valmista-
sid muusikalist naudingut, mida ma polnud ammugi tundnud...
Oma kitsas žanris on see dirigendikunsti geenius. Straussilt
võib üht-teist õppida ka Beethoveni üheksanda sümfoonia või
Pateetilise sonaadi ettekande tarvis.*

Hans von Bülow

*

*Jumalik säde võib peituda ka operetimeloodias. Ülimal mää-
ral on see olemas Straussil.*

Nikolai Rimski-Korsakov

*

*Maa peal on kaks väga rasket asja: esiteks, kuulsust saavu-
tada, teiseks, seda hoida. See läheb korda üksnes tõelistel
meistritel: Beethovenist Straussini, igal omas laadis.*

Robert Schumann

*

*See on kõige musikaalsem pea, mis mulle iganes ette juh-
tunud.*

Richard Wagner

*

Johann Strauss on viini muusika aroom.

Jules Massenet

JOHANN STRAUSS:

...Armas Max! Sa ei tunne veel selles žanris töötamise viletsust.
See on libretisti, niisamuti ka helilooja jaoks tõeline piinade rida, kuni
mõne sellise asjakese lõpuks võib lavale tuua. Ühe opereti kõigi tegurite
arvestamiseks peavad mõlemad autorid töötama palehigis ööd ja päevad,
kui nad tahavad jõuda menurikka tulemuseni.

Kirjast libretist Max Kalbeckile, 1894.

*

Minu kogemuste järgi mängib laulu tekst selleks liialt tähtsat
osa, et muusika — mis, nagu ma võiksin vanduda, pole iialgi ühelegi heli-
loojale põhjustanud inspiratsioonivaevusi — sellele alluma ei peaks. Üht
hea tekstiga kupleed ei suuda ükski elav või veel sündimata
helilooja in spe muusikaliselt hävitada. Halvad teks-
tid aga surmavad kõik — olgu see kuplee, olgu see duett või tert-
sett, kvartett, ansambel või koguni mõni vägevasti pasunate ja trummi-
dega nuumatud finaal!

Kirjast laulja Alexander Girardile, 1894.

JOHANN STRAUSS:

Ennem kümme valssi kirjutada kui ük s kõne pidada.

Sõnavõtust 50. a. juubelil.

1937. a. juubelil.